

בהוצאה לאור

מעולמה הרוחני של יהדות הבית השני פרקי עיון במגילות מדבר יהודה ובספרים החיצוניים מאת יעקב ליכט | בעריכת נועם מזרחי

בהוצאת מוסד ביאליק • ירושלים והאקדמיה הלאומית הישראלית למדעים

פרופ' יעקב ליכט (1922-1991) נמנה עם הדור הראשון של חוקרי מגילות מדבר יהודה. בסדרת מחקרים חלוציים ומרחיקי ראות, שפרסם בשנות הגילוי המסעיר של מגילות מדבר יהודה והתחדשות העניין המחקרי בספרים החיצוניים בעקבותיו, שרטט ליכט את דיוקנו של עולם רוחני גועש ורב תפניות שהתגבש בתקופת הבית השני. אלה היו ימים מכריעים בעיצובה של היהדות, והם גם הרקע לצמיחת הנצרות. במאמרים המכונסים באסופה זו המחבר מתחקה על תפיסות העולם המשתקפות במקורות עתיקים ומגוונים בתוכנם ובסוגותיהם. ברגישות מרבית נידונים כאן מבנם הספרותי, דיוק לשונם וייחודיות רעיונותיהם, והכול מתוך מודעות לאחריות הפרשנית הגדולה המוטלת על

מי שבא לדובב מקורות עתיקים, מהם ששרדו רק במגילות בלות וקטועות ומהם שנמסרו לנו בלשונות תרגום והם מנותקים מהקשרם המקורי, ולעיתים גם מעובדים כדי להתאימם לתפיסות אחרות ומאוחרות מזמנם.

עוד בראשית דרכו התבלט ליכט בשיקול דעתו ובהבנה נוקבת של הלך הרוח האפוקליפטי השורה על ספרות המגילות. הוא גם היה ממובילי השיבה למחקר הספרותי והרעיוני של הספרים החיצוניים, שאף הם פרי יצירתה של תקופת הבית השני, וגם תרגם כמה מהם לעברית.

בסיפור חייו של ליכט מקופלת הדרמה ההיסטורית שטלטה את העולם היהודי במאה העשרים בין חורבן לתקומה. במורשתו המחקרית מתגלה עוצמתה של הפגישה המחודשת עם ספרות עברית קדומה ולעיתים חידתית, שעל אף קדמותה ניכר בה שהתמודדה עם אתגרים רוחניים שמקצתם אינם רחוקים מאלה העומדים לפנינו היום.

פרופ' נועם מזרחי, חבר החוג למקרא באוניברסיטה העברית בירושלים וחבר האקדמיה הצעירה הישראלית, מתמחה בחקר קשרי הגומלין בין תולדות הנוסח, הלשון וההתפתחות הספרותית והרעיונית של הספרות העברית העתיקה האצורה במקרא ובמגילות מדבר יהודה. ספרו על גלגוליה של נבואת ירמיהו (*Witnessing a Prophetic Text in the Making*) ראה אור בשנת 2017 בהוצאת דה גרויטר (ברלין), ובקרב יראה אור בהוצאת מוזיאון ישראל פירוש חדש שכתב על מגילת פשר חבקוק מקומראן.

תש"ף/2020. 1 + 268 עמודים. 24 x 17 ס"מ. כריכה קשה.

